

Ur *Independent* 10/2 2015

Patrick Cockburn

Kriget med Isis: Syriens president spelar högt med svaga kort

Assad överdriver måhända i vilken utsträckning tidvattnet har vänt till hans fördel.

BBC:s mellanösternredaktör Jeremy Bowen intervjuar Bashar al-Assad

President Bashar al-Assad har de senaste veckorna gett fyra intervjuer till utländska medier efter ett års tystnad, den senaste i raden till BBC. Syftet är tydligt nog: han tror att tiden är inne då USA kommer att vara villigt att mer eller mindre öppet godta honom som härskare över Syrien som helhet.

Det vore ett logiskt steg av Washington ifall man tänker satsa helt på att besegra Isis, eftersom den syriska regeringen och armén är den främste motståndaren till Isis på syrisk mark. De ”moderata” syriska rebellerna utgör en svag kraft på tillbakagång och klarar inte av att strida mot jihadisterna i Isis eller Jabhat al-Nusra, al-Qaidas filial.

I den senaste intervjun bekräftade president Assad att det finns en taktisk samordning mellan Syrien och USA rörande de amerikanska flygangreppen mot Isis i Syrien och där Irak fungerar som förmedlare av kontakterna. Det ligger inget förvånande i detta, eftersom det alltsedan USA:s flygangrepp mot Isis inleddes den 23 september stått klart att detta inte kunde ske utan en överenskommelse om att det syriska luftförsvaret inte skulle ingripa mot dem. President Assad förnekade att det förekom något direkt samarbete med USA och sade att flera andra parter är involverade.

Den syriska regeringens självförtroende baseras på den enkla kalkylen att den starkaste ledaren för den väpnade oppositionen i Syrien nuförtiden är Abu Bakr al-Baghdadi, Isis´ självutnämnde kalif. De rebeller som inte står bakom hans svarta fana tillhör huvudsakligen Jabhat al-Nusra, som skapades av al-Baghdadi för att sedan splittras från honom. Politiskt är detta goda nyheter för Assad, men militärt är det farligt eftersom det innebär att en rad uppsplittrade motståndsgrupper – enligt USA ända upp till 1 200 – enas mot honom under erfarna befälhavare.

President Assad kanske överdriver i hur stor omfattning läget svängt över till hans förmån. Det finns inget som tyder på att USA är på väg att öppet överge sitt tidigare mål att störta honom. Regi-

mens politiska bas verkar vara för smal för att man ska kunna hoppas på att återta hela landet även om USA vore redo att gå med på detta. USA skulle också vara tvunget att övertyga Turkiet, Saudi-arabien, Qatar och Förenade Arabemiraten, som byggt upp den jihadistiska rörelsen i Syrien, om att gå med på att inkassera sina förluster och medge att Assad avgått med segern i det fyra år långa kriget.

Mycket beror på utvecklingen i Irak. Om en återuppbyggd irakisk armé och de irakiska kurdernas *peshmerga* åsamkar Isis verkliga nederlag och till och med lyckas återta Mosul kan det självutnämnda ”Kalifatet” komma att framstå som en märklig historisk tillfällighet. Men om de misslyckas och kalifatet ser ut att bestå kan USA:s helomvändning i Syrien komma att bli större.

Vad gäller PR kan Assads uppträdande i den senaste intervjun bara innebära positiva saker för honom. Hans utmärkta engelska och återhållsamma tonfall inger trovärdighet, i synnerhet i förhållande till den demonisering av honom som pågått sedan revolten i Syrien inleddes 2011. I en del avseenden är hans sak svag, men han kan dra fördel av en känsla utomlands att hans påstående be-sannats om att oppositionen mot honom domineras av ”terrorister” – även om han själv bidragit till det resultatet.

Han sade, exempelvis, att massdemonstrationerna mot hans regering inte var så fredliga som de verkade 2011. Det ligger en del sanning i det, men det råder inga tvivel om att det handlade om ett folkligt uppror mot en inskränkt diktatur. Det förekom sociala resningar mot den vänskapskorruption inom Assads inre cirkel som var utmärkande för kapitalismen i landet. Rebellernas fästen fanns i utarmade byar och slumområden och i områden som nordöstra Syrien, där miljontals invånare led under den svåra torkan mellan 2006 och 2010. Områden där stödet för det styrande Baathpartiet var starkast på 1970- och 1980-talet, då en viss levnadsstandard garanterades, kände sig övergivna.

Assad har inte gjort mycket för att blidka den opposition som inte är jihadistisk och det är sannolikt ett misstag. Vad som än händer med Isis och jihadisterna, hade den revolt som utbröt för fyra år sedan ett genuint stöd bland befolkningen och den kommer inte att försvinna. Syriens regering har erbjudit sig att inleda samtal med oppositionen, men är ute efter att handplocka dem man tänker diskutera med och under vilka villkor. Den skulle vilja få till stånd ett eldupphör i Aleppo – som sedan 2012 är delat mellan regeringstrupper och rebeller – men av samma karaktär som vapenvilan i Homs i fjol, som innebar att rebellerna kapitulerade.

Assad var skicklig på att spela med svaga kort när han under de fyra senaste åren stod med ryggen mot väggen. När oron för Isis är på väg att bli den avgörande faktorn för USA:s och andra väst-länders politik – fast inte för Syriens grannar – kan det visa sig att han spelar för högt.

Översättning: *Björn Erik Rosin*

Lästips

Patrick Cockburn om Islamiska Staten m m på marxistarkivet:

[Andra akten för al-Qaida - artikelserie](#) (mars 2014)

[ISIS vs. Shiamiliserna. Irak på randen av ett obarmhärtigt religiöst krig](#) (juli 2014)

[Hur Isis blev den ångvält det är idag](#) (augusti 2014)

[Isis befäster sin ställning](#) (augusti 2014)

[Ett omöjligt krig](#). Om kampen mot Islamiska staten (september 2014)

Tariq Ali & Patrick Cockburn: [Isis och bakgrunden till nya kriget i Mellanöstern](#) (september 2014)

[Islamiska statens framväxt](#). Med anledning av ny bok (februari 2015)

Se även:

Walead Farwana: [Islamiska statens historia](#)

[Vänsterpress om Islamiska staten, Irak och Syrien – september 2014](#)